

munaloven var gennemført, nemlig i 1869, da blev der allerede her i Thinget reist en Forespørgsel med Hensyn til dette Forhold, hvori der blev udtalt Ønsket om, at en saadan Bescatning kunde blive gennemført. Denne Forespørgsel kom igjen gjentagne Gange, og den affødte da i 1871—72 et Forslag, stillet af et Flertal heri Thinget, som bragte Regler i Forslag om den mellemkommunale Bescatning. Dette Forslag blev drøftet i et Udvalg og en Betænkning afgiven. Det viste sig derved, at der var den samme Uenighed tilstede om Veien, man skulde gaa, som allerede havde viist sig 1867—68, idet de forskjellige Afstygninger her i Thinget vare mere eller mindre tilbøjelige eller utilbøjelige til at nærme sig en Indkomstskat. Der fremkom derfor tre forskjellige Indstillinger fra Udvalget, som hver især dog ikke var overmaade fjernet fra hverandre, men man enedes tilsidst om i en Dagsorden at udtale Ønsket om, at Regjeringen vilde tage Sagen i sin Haand og fremkomme med Forslag i den næste Session. Det skete da ogsaa, idet Indenrigsminister Jonnesbech fremsatte et Forslag i Samlingen 1872—73 ikke alene om den mellemkommunale Bescatning, men om de kommunale Bescatningsforhold i Almindelighed, forsaavidt den personlige Kommunestkat angik. Han var imidlertid gaaet meget radikalt tilværks, fra en vis Side set, idet Forslaget gik ud paa i en væsentlig Grad at gennemføre de samme Regler for den personlige Kommunestkat i samtlige Landets Kommuner, som nu ere gjældende i Kjøbenhavn, det vil altsaa sige at indføre en ren Indkomstskat med et lille Leilighedsmoment ved Siden. Dette Forslag fandt aldeles ingen Tilslutning her i Thinget. Hvis jeg ikke husker feil, havde der sig vist neppe en eneste Røst til dets Forvar, og det fik fra flere Sider i Thinget en saa højlig Modtagelse, at man ikke kan undre sig over, naar der fra det derom nedsatte Udvalg ikke kom nogen Betænkning, idet man ansaa Sagen for dødfødt fra det Dieblit, den var bygget paa Basis af en, om ikke ubetinget, saa dog temmelig ren Indkomstskat. Det er nemlig saa, at jeg anser det for at være umuligt gennem Folkethinget at gennemføre en Lov, som indeholder en væsentlig Forandring i den hidtil gjældende Bescatning i vore Landkommuner, Bescatningen paa Formue og Leilighed. Jeg anser, og jeg antager ogsaa, at det høie Thing anser den Skat paa Formue og Leilighed, som vi nu have, for at være den bedste af alle vore Skatter saavel til Stat som til Kommune, og at den navnlig er, jeg kan næsten sige, den eneste Skat, som aabner en virkelig Adgang til at beskaffe Skatteevnen, og det er derfor naturligt, at Thinget her har været meget ømt for at fastholde Skatten paa Formue og Leilighed og forsaavidt muligt ikke at komme til at forvandle den. Som Forholdene nu ere, er det jo bejendt, at den personlige Kommunestkat i Kjøbenhavn væ-

sentlig er en ren Indkomstskat. Med Hensyn til Kjøbstæderne blev det i Kommunalloven af 1868 bestemt, at den gamle Skat paa Formue og Leilighed skulde bibeholdes, men man indførte i Leven den Bestemmelse, at der ved Siden af Bescatningen paa Formue og Leilighed skulde foretages en Indtægtsansættelse for hver Stattebyder. Loven siger Intet om, hvad egentlig Hensigten er med denne Bestemmelse. At det delvis skulde være en Vejledning for Ligningskommissionen med Hensyn til Fastsettelsen af de enkelte Statteborgeres Skattebidrag, er jo naturligt. Men jeg skulde tage meget feil, om ikke ogsaa et andet Hensyn derved havde væsentlig Betydning, nemlig dette, at man derved tillige vilde komme til at udføre et andet kommunalt Arbejde, nemlig den Indtægtsansættelse, som Valgloven med Hensyn til Valgene til Landstinget fordrer i Kjøbstæderne, hvor jo nemlig en vis Indtægt er Valgretsænsus. Havde man Indtægtsansættelse i en kommunal Ligning, var jo dermed en Del af det Arbejde gjort, som ellers Valgkommissionen skulde foretage. Imidlertid har denne Bestemmelse i Kjøbstadkommunalloven haet en temmelig skjæbnefvanger Betydning, idet Indenrigsministeren strax efter, at Loven var udkommen, udsiedte et Cirkulære af 1868, jeg erindrer ikke Datoen, som henviser Kjøbstædernes Ligningskommissioner med Hensyn til Benyttelsen af Kommunalloven til en Lov om Indkomstskat til Staten af 1867. Denne Anvisning kunde naturligvis i og for sig være meget ufylldig; Byraadene vare ikke forpligtede til at reite sig efter den, og selve Opfyldelsen af Anvisningen kunde ogsaa gøres paa en saadan Maade, at en Formue- og Leilighedsstat dog ikke blev umulig. Men efterhaanden se vi, at i Henhold til Ministeriets Cirkulære af 1868 er det aldeles overveiende Antal af vore Kjøbstæder i deres Skattebedtagter komne til at optage Bestemmelser, der mere og mere gjøre Formue- og Leilighedsstaten til en Indkomstskat efter de Principer, der ere nedlagte i Loven af 1867 om Indkomstskat til Staten. Det er opløst paa Delegeretmødet i Odense i Sommer, at omtrent halvhundrede af vore Kjøbstæder ere komne ind paa denne Gliebane, medens kun en halv Snæs Stykker have bevaret sig fri derved og have bevaret Formue- og Leilighedsstaten efter et helt andet Princip, nemlig Ligningen efter Portioner. Først nu synes det at gaa op for vore Kjøbstæder, at det er en farlig Vej, de ere komne ind paa, og det er derfor med Tilfredsstillelse, jeg for mit Vedkommende har læst de Udtalelser, der ere fremkomne paa Mødet i Odense i Sommer, hvor man ser, at de Delegerede fra Kjøbstæderne, eller det langt overveiende Antal af dem i alt Fald, have faaet Diet op for Nødvendigheden og Ønskeligheden af at bevare den gamle Skat paa Formue og Leilighed og ikke lade sig drive ind paa den kjøbenhavnske Indkomstskat. Imidlertid